

Vedlegg til Skate-sak 15/2020

*Ny digitaliseringsstrategi for universitetene og høyskolene
– hvordan understøtte offentlige virksomheters behov for
kompetanse og ferdigheter?*

OM STRATEGIPROSESSEN

Oppdraget fra KD

KD har gitt Unit oppdrag

- Lage utkast til ny digitaliseringsstrategi i samarbeid med UH-sektoren
- Helhetlig bilde av alle sider ved digitaliseringen i sektoren
- Utvidelse: innhold og dimensjonering av studietilbud og forskningsinnsats
- Involvering av Digitaliseringsstyret, fagutvalgene, Diku og UHR
- Leveranse til KD 15.01.2021
- Lanseringsdato 1.4.2021

Utforming av strategi

- Fokus på utfordringer, målbilder og retning
- Forutsetninger for måloppnåelse («hva må til?») mer enn tiltak
- Ingen tiltak som binder opp prioriteringer i KD
- Konkrete tiltak henvises til handlingsplannivået
- Strammere struktur, tematisk bredere, men kortere i omfang

Dette skal være sektorens strategi!

- Bred involvering for å sikre medvirkning og forankring
  - Arbeidsgruppe med representasjon fra sektoren (medlemmer utnevnt av institusjonene selv)
  - To innspillsrunder: 1) ordinær og 2) korona-relatert
  - Tett samhandling med Digitaliseringsstyret og fagutvalgene (statusrapportering samt innlegg og drøfting i møter)
  - Utkast leveres KD januar 2021
  - Lanseres april 2021

Arbeidsgruppen som jobber med strategien er bredt sammensatt

STUDENTER

Julie Størholdt Iversen

Fag- og læringsmiljøpolitisk ansvarlig, NSO

UTDANNINGSOMRÅDET

Knut Martin Mørken

Professor og visedekan, UiO

Tale Skjølsvik

Professor og prodekan, OsloMet

Morten Brekke

Viserektor, UiA

ADMINISTRATIVT OMRÅDE

Stig Ørsje

IT-direktør, UiT Norges arktiske universitet

LEDER AV ARBEIDSGRUPPE

Geir Nysetvold

Programdirektør digitalisering, NTNU

UNIT

Sigurd Eriksson

Assisterende direktør, Unit

SEKRETARIAT

Ingrid Melve (fagdirektør)
Roland Mandal (seniorrådgiver)
Arve Olaussen (fagdirektør)
Jan Fredrik Stoveland-Alfsen

FORSKNING

Camilla Brekke

Professor og prodekan, UiT Norges arktiske universitet

KUNSTIG INTELLIGENS OG STORDATA

Morten Goodwin

Førsteamanuensis og nestleder for Center for Artificial Intelligence Research, UiA

NÆRINGSLIV (DIGITAL NORWAY)

Annita Fjuk, PhD

Ansvarlig for samarbeid mellom forskning og næringsliv, Digital Norway

INFRASTRUKTUR OG DATA

Tore Burheim

IT-direktør, UiB

Struktur for ny digitaliseringsstrategi

Overordnede mål for UH

Utfordringer

Hvorfor trengs denne strategien for digitalisering?

Målbilder

Student
Lærer

Forsker
Leder

- Innhold og dimensjonering studietilbud
- Forskningsinnsats
- Arbeidsliv og samfunn

Nye målbilder

Administrasjon
Data og infrastruktur

Muligheter

Eksisterende løsninger og nye muligheter

Forutsetninger

Kultur, struktur, organisering, finansiering

Grunnlag for digitalisering

Utdanning

Tema og
innsatsområder

Forskning

Teknologi og data

To innspillsrunder er gjennomført

Aktører som deltok i innspillsrunde 1 (frist 11. mai 2020)

Nøkkelspørsmål vi ønsket innspill på:

- Hvilke digitale muligheter og utfordringer innen utdanning, forskning og hos institusjonene bør løftes fram i digitaliseringsstrategien?
- Hvordan skal digitalisering bidra til å forenkle, forbedre og fornye høyere utdanning og forskning?

Aktører som deltok i innspillsrunde 2 (frist 15. sept. 2020)

Nøkkelspørsmål vi ønsket innspill på:

- Hva er de viktigste erfaringene fra tiden etter 12. mars når det gjelder gjennomføring av undervisning og forskning?
- Med utgangspunkt i positive og negative «koronaerfaringer» fra våren 2020 (men ikke nødvendigvis begrenset til disse): hvilke store problemstillinger bør sektorens felles digitaliseringsstrategi adressere?

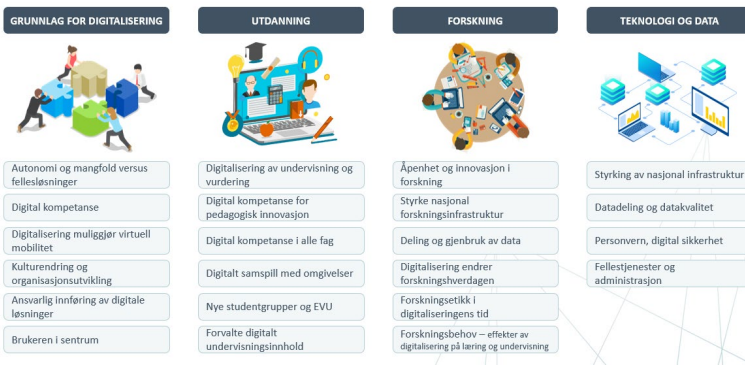

Proessen har ledet frem til seks strategiske temaområder

Oppsummering av innspillrunden

Diskusjoner i arbeidsgruppen

Seks strategiske tema

22 temaer

Overordnede målsetninger

Prioriteringskriterier

Diskusjoner

Analyser

- 1 Alle kunnskapssøkende i sentrum
- 2 Digital kompetanse i alle fag
- 3 Pedagogisk innovasjon
- 4 Forskning og innovasjon for fremtiden
- 5 Verdiskaping gjennom deling og gjenbruk av data
- 6 Kulturendring og organisasjonsutvikling

MÅLSETNINGER OG STRATEGISKE TEMAOMRÅDER

Forming av overordnede målsetninger

Strategien skal styrke UH-sektorens evne til å løse store samfunnsoppgaver innen klima, bærekraft, verdiskaping og demokrati.

- *UH-sektoren skal være en «kunnskapsaktør» for hele samfunnet, og levere utdanningstilbud som til enhver tid oppleves som relevante og attraktive – for bredden av studenter (ordinære studenter og EVU-studenter) og for arbeidslivet.*
- *UH-sektoren skal være i front nasjonalt og internasjonalt gjennom å sette studenten i sentrum, og ved å integrere de muligheter teknologien gir for pedagogisk nytenking, utvikling og «samskaping» av kunnskap.*
- *UH-sektoren skal gripe de mulighetene digitalisering gir for å styrke forskning og innovasjon, gjennom mer samarbeid nasjonalt og internasjonalt, deling av data og videreutvikling av forskningsmetoder og analyseverktøy.*
- *Strategien skal sikre et fremtidsrettet og konkurransedyktig Norge, gjennom å øke digitaliseringsevnen i det norske samfunnet.*

Hvilke tema skal ha et hovedfokus i strategien?

Foreløpig syntese

1

Alle kunnskapssøkende i sentrum

Utvikling av utdannings- og forskningstilbud vil kreve tett dialog med studenter, næringsliv og arbeidsliv for å kunne møte deres behov, og dermed være konkurransedyktig både for ordinære studenter og for arbeidslivets behov for etter- og videreutdanning (EVU) i et livslangt læringsperspektiv

2

Digital kompetanse i alle fag

Digitalisering innebærer at man i størst mulig grad integrerer teknologiens mulighetsrom i alle fag, og derigjennom styrker den enkeltes muligheter for aktiv deltakelse i arbeids- og samfunnsliv. Den digitale kompetansen er mangfoldig, og dekker både generell digital kompetanse, profesjonstilpasset kompetanse og spesialistkompetanse (eks: kunstig intelligens og informasjonssikkerhet)

3

Pedagogisk innovasjon

Utnytte teknologiens muligheter til å skape fremtidens undervisning og utdanning gjennom pedagogisk og didaktisk innovasjon. Studentaktive lærings- og vurderingsformer som viktig prinsipp i all utdanning, samt undervisning som kombinerer mange «læringsdimensjoner» og fremmer viktig fremtidskompetanse (problemløsning, samarbeid, kreativitet og digital kompetanse)

4

Forskning og innovasjon for fremtiden

Digitaliseringen gir nye muligheter for forskningen, både i faglig og administrativ forstand. Teknologien griper inn i forskning som en kjerneaktivitet, gjennom å utvikle og endre forskningsmetoder, analyseverktøy og samarbeidsformer.

5

Verdiskaping gjennom deling og gjenbruk av data

Deling av data internt i sektoren, men også på tvers av sektoren og arbeidslivet, vil bidra til økt data- og forskningskvalitet. Økt deling og gjenbruk av data innenfor en muliggjørende infrastruktur vil styrke verdiskaping og innovasjon.

6

Kulturendring og organisasjonsutvikling

Vellykket digitalisering, som styrker kvaliteten på utdanningstilbud og forskning, krever tydelig forankring i organisasjonene og hos sektorens ledere. Endringen vil ta tid, og det er viktig å understøtte lokale initiativ og den brukernære innovasjonskraften. Det er viktig med positive rollemodeller, og å prøve ut nye insentiver for dem som ønsker å gå foran.

ALLE KUNNSKAPSSØKENDE I SENTRUM

Under arbeid

Ved å sette brukerne i sentrum skal digitaliseringen av UH-sektoren bidra til bedre og mer målrettede tjenester for studenter, arbeidslivet og samfunnet for øvrig

- Nye studentmålgrupper fra arbeidsliv krever et bredere kunnskapsgrunnlag om brukernes behov
- Stadig høyere endringstakt i arbeidslivet fordrer en aktiv kompetansepolitikk for alle livsfaser og tilpasning av utdanningstilbud
- Digitaliseringen i seg selv driver frem endringer i studentatferd, studiemønstre og preferanser som UH-sektoren må møte (brukerne har et annet utgangspunkt i dag enn for X år siden)

INDIVID – «studentenes behov i sentrum for utdanning og undervisning»

- Vellykket digitalisering setter brukeren i sentrum, og ser sammenhengene mellom tjenestene studentene har behov for (i alle livsfaser), og hvordan læringsprosessene er tilrettelagt
- Digitalisering av undervisning basert på studentenes behov og preferanser, kan styrke studentaktiv læring og gi studentene en mer aktiv rolle i egen læring
- Et fleksibelt og tilgjengelig etter- og videreutdanningstilbud – basert på ulike brukergruppers behov
- At all digitalisering tar utgangspunkt i en tydelig forståelse av hvem sluttbrukerne er, og deres behov
- At studenter, undervisere, forskere og arbeidsliv gis reell mulighet til å delta/medvirke i utformingen av undervisning/utdanning

INSTITUSJON – «brukerorientering gir økt relevans i forskning og utdanning»

- Kunnskap om ulike brukerbehov gir utdanning som svarer bedre på arbeidslivets og samfunnets behov for kompetanse (positivt for samfunnsoppdraget til UH)
- Bedre resultater og effekter av digitalisering og innovasjon når endring tar utgangspunkt i studentens, underviserens og forskerens hverdag og brukerreiser
- Utgangspunkt i brukerreiser- og behov kan bidra til mer samarbeid og samhandling på tvers av fagmiljøer og siloer
- Det er sluttbrukernes opplevelse som avgjør om digitaliseringen er vellykket – kunnskap om brukerbehov må derfor ligge til grunn for all digitalisering
- Kultur for nytenkning og innovasjon – se eget tema nr 6
- Medvirkning og forankring

SAMFUNN – «brukerorientering for velferd og verdiskaping»

- Når digitalisering tar utgangspunkt i konkrete brukerbehov, enten det er studenter, virksomheter eller offentlig sektor, øker samfunnsnyttene av digitaliseringen
- Når vi kjenner sluttbrukernes behov blir det enklere å fastsette tydelige mål for digitaliseringen, og å identifisere gevinster i etterkant
- Målet om livslang læring vil bli enklere å realisere og følge opp dersom alle utdanningstjenester (ordinær utdanning og EVU) tar utgangspunkt i tydelig definerte brukerbehov.
- Et sterkere fokus på kunnskapssøkende innen arbeidsliv og tilgjengelighet på EVU
- Sterkere samspill med aktører utenfor UH-sektoren

HOVEDMÅL

UTFORDRINGER

NEDBRYTING

MULIGHETER

FORUTSETNINGER

STIKKORD

Sammenhengende studentreise

Tilgjengelighet

Motivasjon og preferanser

Medvirkning og forankring

Tjeneste-design

Sluttbruker

vellykket digitalisering

Nye og fleksible undervisningsformer

Bruke digital kompetanse i alle fag til å fremme faget i seg selv og styrke alles muligheter for aktiv deltakelse i arbeids- og samfunnsliv

- Utdanningen må gjøre studentene i stand til å være relevante og konkurransedyktige i et 50-årig yrkesliv – i et arbeidsmarked som vil gjennomgå store endringer
- Manglende integrering av digital kompetanse i undervisningen gjør at de utforskende mulighetene som ligger i samspillet mellom fag og digitale verktøy, ikke utnyttes
- Gode digitale ferdigheter må gjøre menneskene i stand til å ta kontroll over teknologien, og ikke bli ukritisk styrt av den
- Det må sikres sammenheng mellom utvikling av digital kompetanse i grunnskolen og digital kompetanse i høyere utdanning

INDIVID – «fra å bruke til å forstå digital teknologi»

- En styrket «grunnkompetanse» i IKT gir økt fleksibilitet og omstillingsevne for den enkelte
- Styrket metodekunnskap (eks: programmering og algoritmisk forståelse) gir økt arbeidslivsrelevans i utdanningen
- Utforskende problemløsning – fag og digitale ferdigheter læres i et samspill
- At kurs og moduler i digital ferdigheter blir tilgjengelige i alle fag
- Digital kompetanse integreres med, og ikke bare blir et uavhengig tillegg til fagene, for å styrke læringen blant studenter, undervisere, forskere og andre UH-ansatte

INSTITUSJON – «økt arbeidslivsrelevans i utdanningen»

- Et utdanningstilbud som svarer bedre på arbeidslivets behov for kompetanse
- Felles moduler for å realisere digital kompetanse i alle fag åpner opp for mer fleksible undervisningsformer og økt tverrfaglighet
- Økt tilgang til data og IKT-verktøy (eks: stordata-analyse og bruk av KI) styrker metodeutviklingen og i neste omgang utdanningskvaliteten
- Undervisningsformer må tilpasses en digital virkelighet – fleksibilitet og modulering i gjennomføring av digital kompetanse i alle fag
- Strukturer og insentiver som fremmer samarbeid på tvers om utvikling av tverrfaglige moduler i IKT
- Kultur for nytenkning og innovasjon

SAMFUNN – «kompetanse for verdiskaping og innovasjon»

- Digital kompetanse i alle fag som nøkkel for å redusere kompetansegapet mellom arbeidskrafttilbud og den arbeidskraften samfunnet etterspør
- En styrking av folks generelle IKT-ferdigheter legger til rette for økt jobbmobilitet og omstillingsevne i arbeidsmarkedet
- Digital kompetanse i alle fag» vedtas som et mål for UH-sektoren med en forpliktende plan rundt gjennomføringen
- God digital basiskompetanse er en viktig forutsetning for at alle skal kunne «lære hele livet»

Metodekunnskap

Nye og fleksible undervisningsformer

Motivasjon og preferanser (?)

Dimensjonering

Læringsanalyse

Algoritmisk tenkning

IKT i alle fag vedtas som politikk

Tilgjengelighet

Moduler og fag utvikles på tvers

Utvikle alle sider av den utdanningsfaglige kompetansen for å kunne utnytte teknologiske løsninger til å fremme pedagogisk innovasjon og nytenkning i alle former for undervisning og læring.

- UH-sektoren har gjort til dels store fremskritt i grunnleggende digitalisering av undervisning, læring og vurdering, men det er fortsatt en vei å gå før digitalisering av undervisning forstås innenfor en helhetlig ramme – der pedagogikk, profesjonsfaglig og digital kompetanse spiller optimalt sammen.
- Det er et utviklingspotensial i at flere undervisere får god nok digital kompetanse til å se muligheter for å utvikle pedagogikken gjennom å utnytte nye teknologiske muligheter i alle sider av undervisning og læring.
- For å sikre relevant arbeidskraft og fremtidig verdiskaping og innovasjon er det behov for pedagogisk innovativ utdanning, som gjør studentene mer aktiv i eget utdanningsløp og utvikler bredden i deres ferdigheter (problemløsning, samarbeid, kreativitet og digital kompetanse)

INDIVID – «fra konsument av undervisning til samskapende læringsaktør»

- Pedagogisk innovasjon i undervisning gjennom å utnytte mulighetene som ny teknologi gir, til en mer grunnleggende omlegging av læringsprosessene med mer studentaktive læringsformer og digital kompetanse i alle fag
- Studenter og undervisere må sammen utnytte det «digitale-pedagogiske mulighetsrommet» gjennom læringsprosesser med nye pedagogiske vinklinger, nye læringsarenaer samt til generelt å fremme innovasjon
- Det bør tilstrebnes at nye lærings- og vurderingsformer søker å favne de ulike studentgruppene i et livslangt læringsløp
- Både studenter og ansatte trenger opplæring og utvikling av ferdigheter i de nye læringsformene

INSTITUSJON – «fra leverandør av undervisning til samskapende læringsaktør»

- Digitalisering med pedagogisk kvalitet vil innebære å utnytte teknologiens muligheter til pedagogisk innovasjon og skape mer studentaktive lærings- og vurderingsformer
- Pedagogisk innovasjon i undervisningen bør ha fokus på helhetlige læringsdesign og et utstrakt samarbeid rundt omleggingen både innad i og på tvers av institusjoner → bra for kvaliteten på emner samt ressursbruk
- Omleggingen kan derfor med fordel fokusere på delingskultur og delingsarenaer
- Ansatte må få mulighet til å tilegne seg kompetanse i de nye læringsformene
- Digitaliseringen må ikke detaljstyres på en måte som hemmer faglig-pedagogisk innovasjon på et brukernært nivå
- Kultur- og organisasjonsutvikling – aksept for å tenke nytt og annerledes når det gjelder undervisning (eget tema)

SAMFUNN – «bred og anvendbar kompetanse for verdiskaping og innovasjon»

- Pedagogisk innovativ utdanning, som gjør studentene mer aktive i eget utdanningsløp og utvikler bredden i deres ferdigheter, vil være rettet mot arbeidslivets behov for evne til problemløsning, samarbeid, kreativitet og digital kompetanse («21st Century Skills»)
- En bred digitalisering for pedagogisk innovasjon, kvalitetsutvikling og tilgjengeliggjøring av utdanning vil være viktig for å styrke konkurransekraft og innovasjonsevne.

Læringsutbytte

Tilgjengelighet

Dimensjonering

Motivasjon og preferanser

Læringsøkosystem?

Kvalitet i utdanning

Helhetlig digitalisering (inkl. ped)

Nye og fleksible undervisningsformer

Virtuell mobilitet?

HOVEDMÅL

UTFORDRINGER

NEDBRYTING

MULIGHETER

FORUTSETNINGER

STIKKORD

UH-sektoren skal gripe de mulighetene digitaliseringen gir for å styrke forskning og innovasjon, gjennom datadeling, videreutvikling av forskningsmetoder og analyseverktøy og styrket samarbeid nasjonalt og internasjonalt

- Mange av de utfordringene samfunnet står overfor vil kreve betydelige og til dels transformativ endringer – hvordan sikre forskning og innovasjon som gir svar på store samfunnsutfordringer innen klima, bærekraft og velferd?
- Hvordan utnytte digitaliseringen til å endre arbeidsmetoder og faglig innhold på en måte som styrker kvaliteten på forskningen og forskningens bidrag til verdiskaping?
- Hvordan bygge opp, finansiere og drifte generiske infrastrukturkomponenter (datatilgang, regnekraft, analysekapasitet og kunstig intelligens) i en helhetlig infrastruktur som styrker kjerneaktiviteten ved institusjonene – både i nasjonal og internasjonal sammenheng?

INDIVID – «faglig utvikling og økt læring gjennom å integrere fag og teknologi»

- Forskeren: tilgang på data, metoder og analyseverktøy som gjør det mulig å utforske nye forskningsspørsmål og bidra til faglig utvikling (kunstig intelligens, stordata, regnekraft og fagspesifikke analysemetoder)
- Digital teknologi og forskningsinfrastrukturer endrer arbeidsprosesser og potensialet for forskningssamarbeid og innovasjon – nasjonalt og internasjonalt.
- Studenten: tettere samspill mellom forskning og utdanning gir økt kvalitet og relevans i utdanningen, gjennom tilgang på relevante data og åpne kunnskapsressurser
- En robust infrastruktur må være på plass: forskningsnett, analyseverktøy, datalagringskapasitet, regnekraft, tilgangskontroll og mekanismer for deling av data og forskningsressurser.
- Digital kompetanseheving blant UH-ansatte og studenter, der samspillet mellom fag, teknologi, analysemetoder og undervisningsformer står i sentrum
- Legge til rette for kontinuerlig metodeutvikling (data, metoder, algoritmer og fagspesifikke analysemetoder)

INSTITUSJON – «forskning for verdiskaping og innovasjon»

- Enklere og mer effektiv tilgang til forskningsdata og analyseverktøy i en felles infrastruktur vil styrke kvaliteten på forskningen og understøtte «open science».
- Kompetanseutvikling og økt bruk av digital teknologi (eks: stordataanalyse og KI) styrker metodeutviklingen og det faglige nivået ved institusjonene
- Samspillet med både nasjonale og internasjonale aktører styrkes som følge av økt deling av data, metoder og andre forskningsressurser.
- Fortsatt satsing på forenkling og standardisering av forskningstjenester og fellesadministrasjon bidrar til å styrke kjerneaktiviteten.
- Anerkjennelse at digitaliseringen er gjennomgripende for hele UH-institusjonenes samfunnsoppdrag og virksomhet
- En nasjonal forskningsinfrastruktur av høy kvalitet, som er kompatibel med EUs og andre lands systemer.
- Bygge en kultur for nytenkning og innovasjon, som ser hvilke faglige utviklingsmuligheter som ligger i å se digital teknologi og fag i sammenheng
- Må finne bærekraftige finansieringsformer for å sikre overgangen fra prosjekt til varige infrastrukturløsninger
- Administrasjon av forskning effektiviseres gjennom automatisert informasjon (metadata) om forskningsaktiviteter (som del av en infrastruktur)

SAMFUNN – «styrking av UH-sektorens rolle som en kunnskapsaktør for hele samfunnet»

- Åpen forskning og åpne kunnskapsressurser vil styrke UH-sektorens evne til å spre kunnskap og bidra til dannelse og gode verdier i samfunnet
- Deling av data og økt samarbeid på tvers av institusjoner og sektorer skal sikre et kunnskapsgrunnlag som fremmer en bærekraftig samfunnsutvikling
- Økt datadeling og en mer åpen forskning gjør at virksomheter i offentlig og privat sektor kan utnytte åpne data og kunnskapsressurser til verdiskaping
- Åpenhet rundt data, metoder, kildekoder og programvare vil styrke samfunnets tillit til forskning
- Forskningsbasert kunnskap er en forutsetning for å utvikle treffsikre tjenestetilbud, som imøtekommer befolkningens og samfunnets behov
- Forskning og kunnskap må være åpent tilgjengelig for at UH-sektoren skal fungere som en kunnskapsaktør for hele samfunnet
- Som i andre sektorer må digitaliseringen av UH-sektoren skje på en ansvarlig måte, og formål og hensikt må kommuniseres tydelig

Digital kompetanse og metode-kunnskap

Forskning for fremtiden

Økt lærings utbytte

Metode-utvikling

Felles

Kultur for deling av data og

Innovasjon i offentlig og

Verdiskaping gjennom åpen forskning

Tillit og troverdighet

VERDISKAPING GJENNOM DELING OG GJENBRUK AV DATA

Under arbeid

Deling av data internt i sektoren, men også på tvers av sektorer og i arbeidslivet, skal bidra til å styrke utdanningskvalitet, forskningsinnsats, verdiskaping og konkurransekraft

- Manglende deling og gjenbruk av data gjør at samfunnet ikke får utnyttet det kunnskapspotensialet som ligger i dataene, noe som svekker muligheten til å løse de store samfunnsutfordringene
- Et uoversiktlig «datalandskap», preget av mange dataeiere, overlapp i datakilder, mangel på felles metadata og uklarhet rundt ansvarsforhold og tilgangsstyring, skaper et ineffektivt system for håndtering og tilgjengeliggjøring av data til forskning og utvikling
- Manglende utnyttelse av registerdata svekker samfunnets evne til å levere gode og tilpassede tjenester til befolkningen

HOVEDMÅL

UTFORDRINGER

NEDBRYTING

MULIGHETER

FORUTSETNINGER

STIKKORD

INDIVID – «datadeling som nøkkel for å styrke samspillet mellom utdanning og forskning»

- **Studenten:** administrative opplysninger om gjennomførte aktiviteter etc. lagres i en mappe som er tilgjengelig for studenten og institusjonene
- Enklere tilgang til relevante og oppdaterte data vil øke studiekvaliteten, og øke sjansen for at studentenes aktivitet også vil påvirke forskningen
- **Forskeren:** økt deling og tilgang til data vil gi nye forskningsmuligheter og bidra til utvikling av fagene
- Deling og gjenbruk av data vil legge til rette for økt forskningssamarbeid – på tvers av institusjoner og landegrenser
- En felles (nasjonal) infrastruktur som ivaretar behovet for effektiv tilgangsstyring og deling av store datamengder
- For å øke gjenbruken av forskningsdata trenger forskere kompetanse, verktøy og brukerstøtte til å håndtere data på en god og sikker måte
- Bevisstgjøring rundt hvilke faglige vekstmuligheter som ligger i å integrere digital teknologi med fagenes kjerne/egenart

Digital kompetanse

Studiekvalitet

Nye forskningsmuligheter

INSTITUSJON – «fra data til meningsfull innsikt»

- Bedre datagrunnlag styrker institusjonenes muligheter til å levere fremragende forskning og bidra til vitenskapelige og samfunnmessige fremskritt
- Økt deling av data vil styrke metodekompetansen og forskning innen maskinlæring, kunstig intelligens og læringsanalyse, noe som legger til rette for en sterkere realisering av digital teknologi i alle fag.
- Når data forvaltes, deles og arkiveres innenfor felles rammer, vil det muliggjøre enklere og mer effektiv deling av data
- Deling av data er ikke et mål i seg selv; målet er å legge til rette for gjenbruk av data i tråd med FAIR-prinsippene (at data er gjenfinnbare, tilgjengelige, gjenbrukbare og kan håndteres maskinelt)
- Deling av data krever gode rutiner og datahåndteringsplaner, slik at hensynet til datasikkerhet og personvern ivaretas
- Deling, men ikke minst gjenbruk av data, krever bevissthet om behovet for standardisering og harmonisering
- Arbeid med tilrettelegging og tilgjengeliggjøring av data må i større grad anerkjennes som en sentral del av ansattes vitenskapelige aktivitet (insentiver)

Kultur og insentiver for datadeling

Personvern og sikkerhet

Standardisering og harmonisering

SAMFUNN – «god utnyttelse av data for å sikre en kunnskapsbasert samfunnsutvikling»

- Deling og gjenbruk av data, på tvers av sektorer og myndighetsområder, er en nøkkel for å kunne løse store samfunnsutfordringer innen klima, bærekraft og velferd
- Deling av data på tvers av aktører og sektorer vil legge til rette for innovasjon i næringslivet og smartere tjenesteutvikling i offentlig sektor
- Større åpenhet rundt *hele* forskningsprosessen, inkludert de datakilder den bygger på, styrker omgivelsenes tillit til forskningen
- Deling og gjenbruk av data er både bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomt – for UH-institusjonene, næringslivet og samfunnet som helhet
- At forskningspublikasjoner er tilgjengelige for samfunnet
- At data er tilgjengelige, slik at virksomheter i offentlig og privat sektor kan utnytte dem til tjenesteutvikling og verdiskaping
- At det etableres nasjonale stordatasamlinger, siden KI og andre analyser krever stordata på tvers av institusjoner
- Avklaring rundt avhengigheter mot leverandører og internasjonale aktører (outsourcing av analyser og data)

Verdiskaping og samfunnsutfordringer

Effektivitet og lønnsomhet

Innovasjon i næringslivet

Vellykket digitalisering, som styrker kvaliteten på utdanningstilbud og forskning, krever tydelig forankring i organisasjonene og hos sektorens ledere.

- Digitalisering kan misforstås til å utelukkende omhandle teknologi, og fokuset på kulturendring og organisasjonsutvikling undervurderes som gir mindre vellykkede resultater
- UH-sektor må fylle samfunnsrollen se seg selv i en større kunnskapskontekst -offentlig, privat, på tvers av institusjoner, samt generelt - inkl samfunns- og næringsutvikling
- Ikke alle brukergrupper griper muligheten til aktiv deltakelse – det må jobbes med kulturendring innen alle grupper

INDIVID – «studenten som medspiller i – og ikke mottaker av – undervisning»

- Studenten deltar i samarbeid om digitalisering av lærings- og vurderingsformer
- Lærer/underviser er aktivt søkende etter digitale virkemidler i egen undervisning og involverer studenter i å prøve og teste ut
- Kultur og arena for deling av erfaringer mellom akademiske kolleger
- Innovasjonsarbeid ved den enkelte institusjon tar utgangspunkt i brukeren / individets behov
- Akademiske ansatte / forskere insentiveres for deling og gjenbruk
- Vurderingsformene må understøtte endringene i læringsprosessene man ønsker å oppnå

INSTITUSJON – «institusjoner som legger til rette for nytenking og innovasjon»

- Helhetlig kultur for deling og samarbeid i hele UH sektoren – for å møte de store ambisjonene er vi ikke gode nok alene
- Samarbeid- og delingskultur er en nøkkel; samle, systematisere og dele erfaringer og ressurser
- Utvikling av arenaer for deling og fokus på delingskultur i sektoren -> felles nasjonale løsninger
- Samarbeid mellom fagmiljøer innenfor institusjonene – forskning og utdanning
- Kultur- og organisasjonsutvikling en nøkkel/betingelse for å lykkes med digitaliseringsarbeidet og kan medføre behov for organisering rundt prosesser og verdi for brukeren
- Viktig at ledelsen i institusjonene får eierskap til prinsippet om "helhetlig digitalisering" --> omhandler teknologi, folk, organisasjon og kultur
- Organisatorisk vilje og evne til endring nødvendig – på ulike nivåer

SAMFUNN – «Samskape kunnskap med andre aktører samfunnet»

- Det totale kunnskapsutbyttet for samfunnet blir større med en kultur hvor aktører innenfor og utenfor UH sektoren samarbeider
- Institusjoner må i større grad ta innover seg samfunnsrollen og samhandle mer aktivt med aktører i samfunnet
- Påvirkning på samfunnsøkonomi – formidable ressurser brukes i dag på å gjøre mye av det samme ulike steder
- Bidrag til samlet faglig utvikling og kvalitet på kunnskapsutvikling i samfunnet
- Insentiver for deling, gjenbruk og innovasjon i samfunnet
- Endringen vil ta tid, og det er viktig å understøtte lokale initiativ og den brukernære innovasjonskraften.
- Positive rollemodeller må fremheves, og nye insentiver bør prøves ut.

Kultur og insentiver

Institusjonell e strukturer

Historikk og tradisjoner

Samarbeid og delingskultur

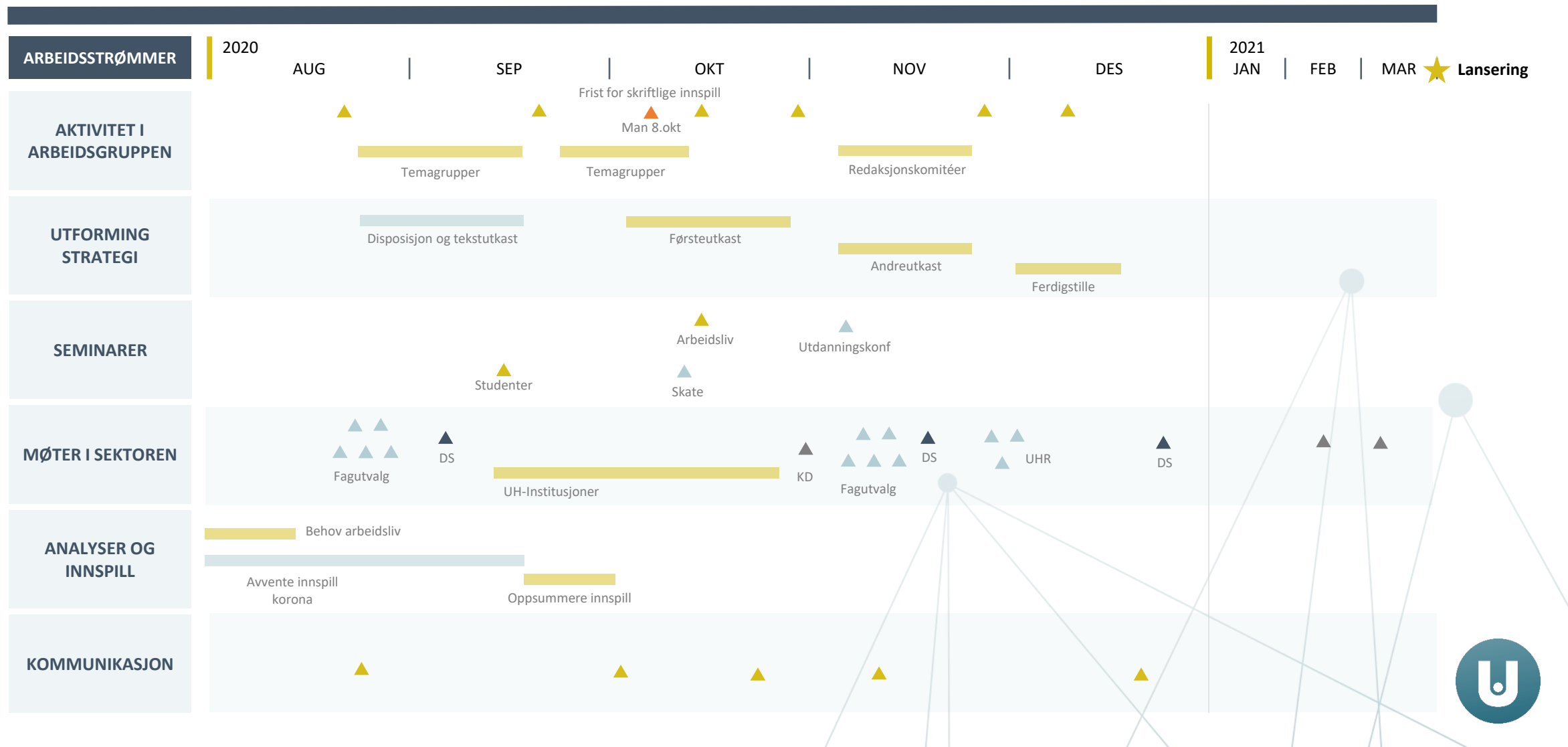
Deling av lærings-verktøy

Innovasjon i næringslivet

**VEDLEGG:
TIDSPLAN H2020**

- ▲ Arbeidsgruppemøter
- ▲ Fagutvalgsmøter
- ▲ Digitaliseringsstyret
- ▲ Kunnskapsdep.

Plan for arbeid med digitaliseringsstrategi H2 2020

**VEDLEGG:
UNIT – ROLLE OG ANSVAR**

Om Unit

- *Unit – Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning* er et forvaltningsorgan underlagt Kunnskapsdepartementet (KD).
- Unit har som oppgave å følge opp strategier og retningslinjer for høyere utdanning og forskning fastsatt av KD, og skal bidra til å realisere de til enhver tid gjeldende sektormålene for forskning og høyere utdanning.
- Unit har ansvar for nasjonal samordning, et overordnet ansvar for forvaltningen av IKT og digitalisering på sektornivå, og myndighet til å treffe beslutninger innenfor våre hovedområder i tråd med vedtektene.
- Unit har ansvaret for å iverksette og følge opp strategier og policyer fastsatt av departementet, og følge opp og iverksette initiativ fra sektoren.
- Vi skal følge opp og koordinere digitaliseringsarbeidet og levere tjenester til institusjonene. God og forpliktende brukermedvirkning er avgjørende, både på overordnet strategisk nivå og knyttet til tjenesteleveransene.
- Unit har ca. 200 ansatte og hovedkontoret ligger i Trondheim, med avdelingskontor i Oslo.

**VI DRIVER
KUNNSKAPS-NORGE
FRAMOVER**

SAMFUNNSOPPDRAG

Unit er en nytenkende pådriver for digitalisering i høyere utdanning og forskning.

Gjennom samarbeid sørger Unit for tjenester som hjelper Kunnskapssektoren å nå sine mål.

